

R O Z S U D O K

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Evy Sakálovej a JUDr. Ľubora Šeba v právnej veci žalobcu **Mesta V**, zastúpeného JUDr. M, advokátkou so sídlom v Ž, proti žalovanej **Slovenskej republike – Obvodnému úradu v Žiline**, so sídlom v Žiline, Janka Kráľa č. 4, **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 9 C 499/2000, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. apríla 2006 sp.zn. 23 Co 401/05 v spojení s opravným uznesením z 31. júla 2006 sp.zn. 23 Co 401/05 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej **z a m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobou podanou na Okresnom súde Martin 26.10.2000 sa žalobca domáhal voči žalovanej určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri nehnuteľností pre kat.úz. V na liste vlastníctva č. X ako pozemok parcela č. X – zastavaná plocha o výmere X a stavba (budova základnej umeleckej školy) súp.č. X (pôvodne zapísaných v pozemkovej knihe pre kat.úz. V vo vložke č. X ako pozemok parcela č. X – dvor o výmere X a budova štátnej meštianskej školy č. X). V žalobe uviedol, že vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam nadobudol podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“), no žalovaná jeho žiadosti o vydanie

protokolu o prechode vlastníctva nevyhovela a je zapísaná v katastri nehnuteľností ako vlastníčka. Poukazoval tiež na to, že § 3 písm.d/ zákona o majetku obcí síce negatívne vymedzil, že majetkom obcí sa nestáva majetok škôl a iných zariadení v štátnom vlastníctve, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení právo hospodárenia národným výborom a ku ktorým neprešla zriaďovateľská funkcia na obec, no zároveň stanovil výnimku z tohto ustanovenia týkajúcu sa nehnuteľností patriacich predškolským zariadeniam, základným školám a školským budovám, ktoré sa nevyužívajú na vyučovanie (vyučovací proces) alebo činnosť s týmto procesom súvisiacu. Pretože ku dňu účinnosti zákona o majetku obcí (k 1.5.1991) vyučovací proces v budove bývalej Ľudovej školy umenia V (neskôr Základnej umeleckej školy V) z dôvodu jej rekonštrukcie neprebíhal, boli splnené podmienky na uplatnenie tejto výnimky a na prechod uvedených nehnuteľností do jeho vlastníctva.

Okresný súd Martin rozsudkom (v poradí druhým) zo 6. júna 2005 č.k. 9 C 499/2000-172 žalobu v celom rozsahu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Takto rozhodol poukazujúc na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého vyvodil záver, že žalobca sa vlastníkom nehnuteľností, ku ktorým žiadal určiť vlastnícke právo, účinnosťou zákona o majetku obcí nestal, pretože nebolo preukázané, že nehnuteľnosti neboli využívané na vyučovací proces, keď vyučovanie v budove školy bolo len prerušené z dôvodu jej rekonštrukcie. Uviedol tiež, že žalobca nenadobudol vlastníctvo ani v priebehu konania novelou zákona o majetku obcí, ktorou bol tento zákon doplnený, okrem iného, aj o § 2b, v zmysle ktorého do vlastníctva obcí prešli aj veci v správe zriaďovateľov škôl a školských zariadení bez právnej subjektivity v užívaní týchto škôl alebo zariadení, ku ktorým prešla zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného predpisu. Poukazoval na to, že nebola splnená podmienka užívania nehnuteľností Základnou umeleckou školou V, pretože vyučovací proces v školskej budove z dôvodu jej rekonštrukcie bol prerušený.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací na odvolanie žalobcu rozsudkom z 18. apríla 2006 sp.zn. 23 Co 401/05 v spojení s opravným uznesením z 31. júla 2006 sp.zn. 23 Co 401/05 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že určil výlučné vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. X kat.úz. V ako pozemok parcela č. X – zastavaná plocha o výmere X a stavba súp. č. X, a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania 169 931 Sk na účet jeho zástupkyne JUDr. M. Na

rozdiel od prvostupňového súdu vyslovil záver, že žalobca nadobudol vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam podľa § 2b ods. 1 písm.b/ zákona o majetku obcí, keďže boli splnené podmienky pre prechod vlastníctva v zmysle tohto ustanovenia, teda aj podmienka užívania nehnuteľností Základnou umeleckou školou V. V odôvodnení svojho rozsudku ďalej uviedol, že i pokiaľ sa v súčasnosti nehnuteľnosti nevyužívajú na vyučovací proces, nie je to z dôvodu ukončenia činnosti základnej umeleckej školy v školskej budove, ale práve z dôvodu stavebného prispôsobenia sa budovy svojmu účelu a z dôvodu zlepšenia podmienok jej ďalšieho prevádzkovania pre potreby školy. Poukazujúc na ustálený výklad pojmu „užívať“ (realizovať úžitkovú hodnotu veci, t.j. prisvojovať si podstatu a úžitkové vlastnosti veci) vyslovil tiež záver, že i napriek rekonštrukcii školskej budovy, v dôsledku ktorej je základná umelecká škola v súčasnosti nútená realizovať vyučovací proces v iných priestoroch, ide o majetok v užívaní školy, nakoľko práve z dôvodu zlepšenia podmienok pre uskutočňovanie vyučovacieho procesu sa mení podstata budovy a prispôsobuje sa stavebne účelu, na ktorý je pôvodne určená, pričom sa jedná o prechodný stav.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci v otázke užívania nehnuteľností základnou umeleckou školou. Uviedla, že z dôvodu rekonštrukcie budovy bola činnosť školy premiestnená do náhradných priestorov, teda škola užívala inú budovu, a žalobca sa v dôsledku toho stal vlastníkom tejto inej budovy.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol tento mimoriadny opravný prostriedok ako neopodstatnený zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníčkou konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je prípustné (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým z úradnej povinnosti skúmal existenciu vád konania taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 O.s.p. a iných vád, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zistil, že z obsahu spisu žiadne takéto

vady nevyplývajú. Následne sa preto zaoberal správnosťou napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, a to správneho právneho posúdenia veci. Nesprávnym právnym posúdením veci treba rozumieť nesprávnu aplikáciu hmotného práva na zistený skutkový stav alebo jeho nesprávny výklad, ktorý má za následok nesprávne rozhodnutie.

V preskúmvanej veci žalobca vyvodzoval svoje vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam zo zákona o majetku obcí. Odvolací súd preto správne skúmal existenciu podmienok pre nadobudnutie vlastníckeho práva žalobcom podľa tohto zákona.

Do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnutel'ností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú (§ 2 ods. 1 zákona o majetku obcí).

Vlastníctvom obce sa nestáva majetok škôl, školských a iných zariadení v štátnom vlastníctve, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom a ku ktorým neprešla zriaďovateľská funkcia podľa osobitného predpisu na obec, s výnimkou nehnuteľností patriacich predškolským zariadeniam, základným školám a školským budovám, ktoré sa nevyužívajú na vyučovanie (vyučovací proces) alebo činnosť s týmto procesom súvisiacu (§ 3 písm.d/ zákona o majetku obcí).

Do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci v správe zriaďovateľov škôl a školských zariadení bez právnej subjektivity v užívaní týchto škôl alebo zariadení, ku ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na obec podľa osobitného zákona (§ 2b ods. 1 písm.b/ zákona o majetku obcí).

Veci uvedené v § 2b ods. 1 prechádzajú do vlastníctva obcí dňom nadobudnutia účinnosti osobitného zákona, ktorým prechádza zriaďovateľská funkcia na obec; tento deň je dňom prechodu majetku Slovenskej republiky na obec (§ 14b ods. 3 veta prvá zákona o majetku obcí).

Citované ustanovenia zákona o majetku obcí odvolací súd v predmetnej veci správne interpretoval a správne ich aplikoval na zistený skutkový stav. Aj podľa názoru dovolacieho súdu žalobca v priebehu konania v dôsledku zmeny právnej úpravy novelou zákona o majetku

obcí vykonanou zákonom č. 447/2001 Z.z. a účinnou od 1.1.2002 nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa domáhal jeho určenia. V zmysle cit. ustanovenia § 3 písm.d/ zákona o majetku obcí ku dňu účinnosti tohto zákona, t.j. k 1.5.1991, majetok škôl, školských a iných zariadení v štátnom vlastníctve, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom a ku ktorým neprešla zriaďovateľská funkcia podľa osobitného predpisu na obec, v zásade zostal vo vlastníctve štátu, s výnimkou nehnuteľností patriacich predškolským zariadeniam, základným školám a školským budovám, ktoré neboli využívané na vyučovanie. Len v dôsledku tej skutočnosti, že v budove slúžiacej pre potreby bývalej Ľudovej školy umenia V a súčasnej Základnej umeleckej školy V bola ku dňu účinnosti zákona o majetku obcí vykonávaná rekonštrukcia, neprestala byť táto nehnuteľnosť a súvisiaci pozemok vlastníctvom štátu. Vykonávanie rekonštrukcie budovy obvykle má za následok dočasnú nemožnosť jej užívania. Pre účely ustanovenia § 3 písm.d/ zákona o majetku obcí však pod nevyužívaním nehnuteľností na vyučovací proces bolo treba rozumieť také ich nevyužívanie, ktoré bolo dôsledkom ich nepotrebnosti pre plnenie úloh školstva, a nie dôsledkom vykonávania údržby a tým aj ochrany takéhoto majetku. Prechod vlastníctva tohto majetku štátu na žalobcu bol umožnený až novelou zákona o majetku obcí účinnou od 1.1.2002, ktorá doplnila tento zákon, okrem iného, aj o citované ustanovenie § 2b ods. 1 písm.b/. V zmysle tohto ustanovenia v súvislosti s prechodom zriaďovateľskej funkcie voči školám na obce prešiel do vlastníctva obcí majetok štátu v užívaní škôl. Aj pre účely tohto ustanovenia pod neužívaním majetku školami bolo treba rozumieť jeho také neužívanie, ktoré bolo dôsledkom jeho nepotrebnosti pre plnenie úloh škôl, a nie dôsledkom vykonávania rekonštrukcie budovy školy. Podmienku užívania majetku školou tak bolo treba považovať za splnenú aj pri jeho dočasnom neužívaní v dôsledku vykonávanej rekonštrukcie. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že v začatej rekonštrukcii sa pre nedostatok finančných prostriedkov nepokračovalo a stále nie je ukončená. Pretože zriaďovateľská funkcia k Základnej umeleckej škole V prešla na žalobcu účinnosťou zákona č. 416/2001, t.j. dňom 1.1.2002, treba v zmysle citovaného ustanovenia § 14b ods. 3 veta prvá zákona o majetku obcí tento deň považovať za deň nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu k označených nehnuteľnostiam. Námietka prípadného nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu k inej budove bola pre posúdenie veci právne bezvýznamná, lebo určenie vlastníckeho práva k inému majetku nebolo predmetom konania.

So zreteľom na uvedené dovolací súd, stotožňujúc sa s právnymi závermi odvolacieho súdu ako i s dôvodmi jeho rozsudku, na ktoré v podrobnostiach poukazuje, dovolanie žalovanej ako nedôvodné zamietol (§ 243b ods. 1 veta pred bodkočiarkou O.s.p.).

Žalobcovi úspešnému v dovolacom konaní náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože trovy súvisiace s odmenou jeho zástupkyne za vyjadrenie k dovolaniu, nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva, lebo v porovnaní s jeho vyjadreniami v základnom konaní neobsahovalo žiadne nové právne významné okolnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. decembra 2007

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :